

החברות

החברות בטאון פנימי לחברים גליון מס 427 בס"ד ערש"ק פ"ר ויק"פ (מגזין-פרה) כ"א אדר תשע"ב

פצצות יקרה

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל (ל"ה, א) בתוך הקדמה למשכן היה דרוש ויקהל שיהיו בני ישראל נקהלים ומלוכדים כאיש אחד, שכן עד למשכן היו הבמות מותרות וכשנאסרו הבמות נועד המשכן להסיר מקרב ישראל את הבמות הבודדות ולרכזם במקום אחד ולחשיבה אחת... (הנה"ק מסוכמשוב)

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל (ל"ה, א) איתא במדרש אמר הקב"ה למשה אפילו אחד מישראל יכול לעשות את המשכן שנאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו, אמנם זה היה לפני חטא העגל, אבל לאחר חטא העגל נאמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, כי אחד חטא העגל עשית המשכן בא בכח הכלל המתלכדים יחד בהקמת המשכן.

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם (שמות ל"ה, א) לכאורה קשה הגם שמשך רבנו מצד בחינתו המעולה והבהירה נאות לו באמת לגדל ערכו להשיג דבר ה' אמנם מה יעשו כל עדת בני ישראל. 'כל' לדבות רבוי בתי בני אדם מגדולם ועד קטנם - לכן ויקהל משה תחילה את כל עדת בני ישראל ויכך אותם בתכלית הזכות ואח"כ ויאמר אליהם אלה הדברים כלומר שמתחילה הקהלים לבחינת משה ואח"כ הדרך את כל אחד ואחד לעשות המצוה לבחינת ערכו, ולזה רמז קחו מאתכם תרומת ה' לפי עוצם השגתו של כל אחד ואחד.

אליה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם - ששת ימים תעשה וגו' (ל"ה, א) מה שכתוב גבי שבת צוה ה' 'לעשות' וגבי משכן כתיב אשר צוה ה' 'לאמר'. נראה כי אע"פ שבמשכן יזוהו עוסקין במצוות מעשה דהיינו במלאכת המשכן אע"כ תקנו עולם הדיבור, וזהו אשר צוה ה' לאמר, ובשבת שאין עושין מלאכה רק מצוות בדיבור כגון תורה ותפלה כי עיקר תורה ותפלה בשבת, אע"כ מתקנין עולם המעשה, וזהו אשר צוה ה' לעשות כלומר תיקון עולם המעשה.

כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' (ל"ה, ה) כל נדיב לב יביא אותה - את הנדיבות - יחד עם התרומה, והכוונה שעליו להשקיע את כל רצונו ואמיתיותו בגדבה שנותן.

וכל חכם לב ככם יבאו ויעשו את כל אשר צוה ה' (ל"ה, י) החכמה הגדולה ביותר היא שלא להתחכם יתר על המדה כי אם לקיים את דבר ה' בפשטות גמורה ללא כל חכמות.

ויבאו האנשים על הנשים (ל"ה, כ"ב) מה הוא ויבאו האנשים על הנשים? אלא כידוע שהנשים לא השתתפו במעשה העגל וא"כ מדרגתם גדולה מהאנשים, ובכ"ז בענין זה היה מדרגת האנשים גדולה מהנשים כדרשת חז"ל מקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד והרי נדבת המשכן היה תשובה למעשה העגל יוצא אפוא שהאנשים שחטאו במעשה העגל ונעשו בעלי תשובה היו למעלה מהנשים כנ"ל. (תרושי הרי"ם)

והנשיאם הביאו את אבני השדה (ל"ה, כ"ז) פרש"י כך אמרו הנשיאים יתנדבו צבור מה שמתנדבין ומה שמסחרין אנו משלימין... ולפי שנתעצלו תחלה נחסרה אות משמם והנשיאם כתיב. מובא ברכנו בחיי שמכאן אנו למדין כאשר ניתנת אפשרות להתעסק בדבר מצוה שלא להתעכב גם אם כוונתו לטובה, כי מ"מ יש בו מן מדת העצלות ע"כ. מענין זה מצאנו באבות (פ"א, יז) אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי, כלומר כשמזדמן עכשיו לא לדחותו לאח"כ כי עלול לאבדו מחמת העצלות...

ראו קרא ה' בשם בצלאל (ל"ה, ל) איתא במדרש זה שאמר הכתוב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, כלומר עיין וראה שהקב"ה ברא הכל והכל נברא לכבודו כדי שע"י האדם יתגלה כבוד מלכותו, וזה נמי כוונת הפסוק ראו והתבוננו שהשי"ת קרא בכוונה מיוחדת לבצלאל בצל א-ל שהוא ממקום גבוה שהוא מבחינת אין ועל ידו נעשה המשכן וכליו להתחבר נפשות ישראל לשרשם לבחינת אין לבחינת רצון העליון להיות שכינתו בתוכו לדבק נפשנו בשורש כל השרשים גם בהיותם יש המה במלים להאין המהוה.

(דברי חיים)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

427
7

האשק שיחת הרא"ש זיע"א אצל שבי"ט של פסח תשל"ו ה'בא ל'פס"ט ז"א.

- ג -

זהו ג"כ התכלית של כל הדורות. כי בכל דור יש את בחינה זו של דור המדבר. ובשעה שאדם חי בשלוה והכל הולך לו טוב, אל לו לשכוח את המציאות שלו, ואסור לו לשכוח שהוא לא יותר מאשר טיפה סרוחה. בגלל שהבלבול של מלחמת החיים הוא מאד חזק, ומאד כואב. ורק אם יזכור זאת בשעת השלוה יוכל לעמוד חזק בשעת הכאבים.

ואף שאדם מחפש לעצמו חיים קלים, ורוצה לעבור את החיים בקלות, עליו לדעת שאי אפשר לעבור חיים קלים. מי שיעבור את החיים בקלות לא שייך שהוא יבטל את המציאות ויהיה שווה אצלו הזמן של הכאבים עם הזמן של הקלות. כי בכדי שיוכל להחזיק מעמד בזמן הכאבים החזקים הוא מוכרח להאמין שיש בו מציאות שנותנת לו את הכח להחזיק, ולהכרה זו יוכל להגיע רק אם בזמן השלוה יכיר את אפסיותו.

ולשם תכלית זו, כאשר האדם חי בשלוה ונחת, כשהוא חי בדמיונות שלו, ובמחשבות שהוא חושב כך וכך, הרבש"ע מראה לו כאב - בחינת מדבר - כדי שבשעת הכאב ילמד לזכור את החיים הקלים שהיו לו; ועכשיו, בזמן הקשיים, יחיה באותו אופן כמו שחי בזמן הרווחה. אולם האדם מחפש לברוח מהקשיים, והוא לא רוצה לחיות בכאבים, בגלל שיש לו בקרבו עצבות ועצלות, והוא בוחר לעבור את החיים במצב הזה של עצבות ועצלות. אך לא זו התכלית של בריאת העולם. אנחנו לא יכולים להגיע אל האמת של העולם אם לא נחיה עם הייסורים של הכאבים

בדיוק באותה בחינה כמו בשעת הטוב - "נזכירה דודיך מיין מישרים אהבוד". את אותה אהבה שיש לאדם בשעה שהוא ברום המעלה, בדיוק כך צריך להיות בשעת הכאב. הכאב צריך להיות בדיוק כמו הרוממות. והא בהא תליא, לולי השפלות אי אפשר להגיע לרוממות, ואם לא יחיה בכאבים שלו הוא לא יוכל להשיג שאין הפרש בין השפלות והרוממות והכל מהלך אחד. כי מבשרי - מהשפלות שלי - אחזה אלוה, אראה ואכיר שזה הכל הרבש"ע שמביא עלי יסורים כדי שאהיה מקושר אליו ע"י שאחיה עם היסוד שלי - מה אנוש כי תזכרנו.

- ד -

רק בדרך זו אפשר להגיע להתקשרות למציאות הוי". שכן מקרא כתוב "כי ביה ה' צור עולמים" - העולם הזה נברא ביה, והעולם הבא נברא בו-ה. מה הפירוש שאת העולם הזה הוא ברא ביה, ואת העולם בו נחיה אחר שיקומו המתים הוא ברא בו-ה? י-ה זה דין, ובעולם הזה אנו צריכים להכיר שהרבש"ע הוא השליט, אפילו כאשר יש לאדם יסורים והוא כאוב, שאז הוא בבחינת ידין. ועליו להכיר שהכל רחמים. ובשעה שטוב לאדם הוא צריך להחדיר אל נפשו פנימה כי ה' הוא זה, כדי שאח"כ כשיגיע הזמן של הכאבים הוא יחיה בכאב כמו שחי בזמן של השלוה, ויאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך". כי הא בהא תליא, לא יכול להיות שמחה בלי כאב, ועל כן "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך".

לכן כאשר יש לאדם חדוה, עליו לדאוג

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

427

העולם כולו, שיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, אז יהיה הממשלה ביד הצדיק אמת. כמו שהיום יש לגויים את הממשלה על העולם, כך כשיהיה התגלות אלקי על כל העולם כולו יהיה הממשל לצדיק אמת.

- ה -

כשיגיע הזמן שהרבש"ע יצטרך לגאול אותנו (וזה יגיע). למרות שעכשיו הכל שחור, זה יגיע) יקויים הפסוק "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו" שזה עמלק הנכד של עשיו. אין ספק שהפסוק הזה יתקיים. ובזכות מה, ע"י ש"נזכירה דודך מיון". אם בשעה שאנו באלמנות חיות נזכור את האהבה שהיתה לך אלינו ביציאת מצרים, את ביות הים וקריעת ים סוף, שהים נקרא ל"ב גזרים והמחיצות היו שקופות כמו זכוכית כדי שכל שבט יראה את שאר השבטים ולא יפחד שמא האחרים טבעו. וכמו שהי' עשה לנו את הטובות הללו, כך יתקיים גם הפסוק "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו".

כשעמלק התנפל עלינו בצאתנו ממצרים הוא לא הכריז מלחמה, רק פתאום בא ("אשר קרד בדרדך", דרך מקרה) והרג את כל אלו שבסוף המחנה, "ויונב בדך כל הנחשלים אחריד". כך הרבש"ע יגלה עצמו פתאום לשפוט את עמלק. את כל אלו שיש להם עכשיו את הממשלה והם שולטים עלינו. ולא יהיה להם פתחון פה "למה לא הודעת לנו שאתה פותח במלחמה עמנו?", מכיון שגם הם באו על ישראל פתאום ולא נתנו להם אפשרות להתכונן.

המשך יבוא אי"ה

שהשמחה שיש לו לא תהיה שמחת הוללות, ובעוצם שמחתו עליו לזכור שישכינתא בגלותא', ולא ישכח שהרבש"ע בכאב. שמחתו תהיה באופן שממנה יתעורר להאמין שכמו השמחה שיש לו עכשיו כך יהיה מתי שהרבש"ע יגלה עצמו עלינו ויגאל אותנו באותה בחינה כמו שגאל אותנו ממצרים.

רק אם השמחה שלנו תהיה באופן כזה נוכל לקבל את האורות שיהיו בעת הגאולה. כי האורות הללו שיהיו אז אינם דומים כלל לאורות שאנו חיים בהם, אלו אורות שאין אנו מסוגלים להשיג אותם אם לא נשגיח באורות שיש לנו היום שלא יהיו שמחה של הוללות, ויהי מקושרים אל האורות שנשיג כשמשיח יבוא, ויהיה תחית המתים, והרבש"ע יגלה את ו-ה. אבל עכשיו זה י-ה - דין, עינויים. ומתי שיש לנו שמחה צריך לזכור את חורבן ירושלים, ואת החורבן של שש מליון יהודים, ואת כל החורבנות שהיו, שכולם הכנה לאורות של משיח. אם בשעה שיש לנו אורות לא נזכור שזה לא יהיה אור של הוללות, כי אם שמחה עם התקשרות לאורות שיהיו מתי שמשיח יבוא, לא נוכל להשיג את האורות שיהיו אז. כי הכל קשר אחד. וגם את האורות שיש לנו עכשיו אנו צריכים לקבל בבחינת אורות של ו-ה, דהיינו שמחה של עבודה. כי ו-ה זה עבודה. וא"ו זה צדיק אמת שיש לו דביקות בבורא, והוא היפך את היו"ד (דין) לוא"ו (דביקות), ומזה נהיה ו-ה.

וכאשר יגיעו האורות ההם הצדיק אמת יהיה השליט. מתי שתהיה התגלות אלקית על כל

סוד פרה אדומה שהמזה ומזין עליו מהור והנוגע ממא. יבואר ע"פ דברי הפייטן למהר טמאים ולממא מהורים באומר קדוש. והוא דענין 'מזה ונויה' הכל הוא מלמעלה למטה ולזה מהור לפי שעבודתו ע"י נסתר שאינו משיגו רק שזה לנו ידיעה ברורה ועצומה שכל מה שנתהוה כל העולמות הכל ממנו והוא מקיימם. אבל 'הנוגע' ר"ל שמדמה בדעתו שהוא תופס איזה דבר אלקים ושיש לו השגה. וזהו נגיעה אז ממא שאז הוא קוצץ בנטיעות ר"ל. ולצד זה אמר הפייטן שבחינת המטהר ובחינת המטמא תלוי באומר קדוש כי קדוש מלשון הפרש והוא נבדל משכל האנושי שאין שכל האנושי להשיגו וכו'.

(מתוך קדושת לוי)

בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה (ל"ה, ל) בצלאל זכה לחכמה ותבונה בזה שהיה נכדו של חור שמסר נפשו במעשה העגל וגם משבט יהודה שמסר נפשו על הים. הרי שלחכמה מגיעים דייקא מתוך מסירות נפש המבוססת על אמונה פשוטה וכן מצינו שהמוני העם הפשוטים גילו יותר גבורה ומסירות נפש בתקופת האינקוויזיציה יותר מהחכמים והפילוסופים.

אלה פקודי המשכן (ל"ז, כ"א) 'פקודי' לשון התחברות מלשון חייב אדם לפקוד וכו'. האדם צריך לעשות המצוות שע"י יהיה לו התחברות אל השכינה כי משכן הוא לשון שכינה משכן העדות עדות לשון תענוג שע"י יהי' תענוג לשכינה ממצוות ישראל.

אלה פקודי המשכן משכן העדות (ל"ז, כ"ח) וקשה כפל הלשון 'המשכן משכן' וחז"ל נתנו רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבניו על עוונותיהם של ישראל. בין תבין תיבת פקודי משמעו לשון חסרון ותיבת אלה מורה בחינת התחלקות המדרגות והזמנים שאדם נופל תחתם ואזו משכן מלשון כשרון להשרות אלקותו על פרטי תכונות אבריו להשראת אלקותו ונקי ממום ממגעי מדות הפכיים. אמנם ורבים הם עמי הארץ אפילו בהזדמן להם איזה מצוה או תורה או תפלה כל עצמו ומגמתו עבוד כבוד עצמו הוא דורש תורה ונאה מתפלל אין לך חסרון גדול מזה. משכן זה הולך ונחרב ואין איש שם על לב. על כן בא הכתוב בכפל לשון משכן ללמד על המשכן של כל אחד ואחד בשעה שעוסקים בבנין משכנם במעשה המצוה התורה והתפלה יהי' לשם ולתהלה נאה לו ונאה לעולם שבחו שהוא משכן שלם עד ביאת משיח צדקנו בב"א.

ויקרא אל משה (ויקרא א, א) יבואר ע"פ המובא במד"ת שנפשו של משה היתה ענומה עליו שהכל הביאו נדבתו למשכן והוא לא הביא אמר לו הקב"ה חייך שדיבורך חביב עלי יותר מן הכל שמכולם לא קרא הדיבור אלא למשה שנאמר ויקרא אל משה עכ"ל כידוע שענין הדעת ניכר בדיבור וכמ"ש פה אל פה אדבר בו בשרשו הענין לא בחדות, וכה ויקרא אל משה לשון חבה...

(דברי חיים)

שהשמחה במעונם

הר"ר גד' מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן

משפ' מורגנשטרן להולדת הנכד

הר"ר יואל גוזלנד ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר משה שמואל בנימין האפמאן ומשפ' להולדת הנינה

הר"ר מרדכי שלום האפמאן ומשפ' להולדת הנכדה

ח"ל ע"י

מערבת החברותא
רח' עניני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050